

הגרעין התורני-הברתי יבנה

"פרשת פנינים"

שבת פרשת 'נשא' עלון מספר 124 יא' סיון התשע"ב

העלון מופץ ביבנה, בית גמלאל, גבעת ושינגטון, קיבוץ יבנה, בן זכאי, ניר גלים, גן-יבנה ובמיילים

ברכת כהנים

אחד הנושאים המוזכרים בפרשת השבוע - פרשת נשא, היא ברכת כהנים, הידועה בכינויה המסורתי "הברכה המשולשת בתורה" וזאת על שום שלושת פסוקיה.

הרבה דנו בברכת הכהנים, וכבר שלושת המילים הפותחות "יברכך ה' וישמרך", הנראות לכאורה פשוטות, מעוררות בעיה. שהרי למלה "יברכך" יש משמעות חיובית של הענקת משהו, ואילו למלה "וישמרך" יש משמעות שלילית של שמירה מפני משהו. נשאלת השאלה, אם כבר ניתנת ברכת ה' לאדם, אז מפני מה הוא נזקק גם לשמירה?

רש"י, ספורנו ואבן עזרא, מפרשים כל אחד בדרכו, ש"יברכך" מכוון להצלחת האדם בחייו הגשמיים, "וישמרך" מיועד לקיום הברכה. לפי זה כוונת הברכה היא שהאדם יבורך בעושר ובנכסים, ושהברכה תישמר אצלו מפני הגזלנים.

הנצי"ב אומר ש"יברכך ה'" מותאם לכל אדם כפי שראוי לו להתברך וזו לא ברכה כללית. הברכה תלויה בעיסוקו הנוכחי של האדם, אם הוא עוסק בתורה או הוא עוסק במסחר. "יברכך ה'" מכוון למתן תוספת לכל אדם, על מה שכבר יש לו. כך, שמי שלא עסק בתורה לא תינתן לו התורה בברכה, ומי שלא עסק במסחר, לא תינתן לו פרנסה ואמצעי קיום בדרך ברכה לבד, והוא יצטרך לעבוד על כך.

"וישמרך" אומר הנצי"ב "כל ברכה צריכה

שמירה, שלא תיהפך לרועץ חס וחלילה". תלמיד חכם צריך שמירה מפני הגאווה וההירות על ההישגים שהוא משיג בתורתו. כמו כן הוא נזקק לשמירה מחילול שם ה', והוא צריך להיות זהיר מאוד בהתנהגותו. זאת מאחר שהתנהגות שהיא מותרת לכל אדם, נעשית חילול שם שמים גדול לגבי בעל תורה.

גם בעל הנכסים אשר נכסיו מתברכים זקוק לשמירה, ולא רק מפני הגזלנים. זאת כדי שהעושר לא יהיה לרעתו, כמו שקרה אצל קורח ונבות היזרעאלי ואחרים, שאולי עושרם האישי היה מהגורמים המרכזיים שהביאו לאסונם.

"אור החיים" הקדוש מסביר את הצורך בשמירה, בכך שהברכה לא תיהפך לרועץ. כלומר אין כאן עניין שהברכה תתקיים ולא תיגזל ממך, אלא עצם הברכה היא מסוכנת. הברכה תלויה לא רק במברך אלא גם במבורך. נשאלת השאלה מה המבורך יעשה בברכה, והאם הוא מסוגל ומוכשר להשתמש בה כראוי. שאם לא כן, עלולה הברכה, להיפך לבעליה לקללה. בכל ברכה טמונה סכנה שכתוב "וישמך ישרון ויבעט", או "פן תאכל

ושבעת ... ורם לבבך". עושר, שפע ושבע יש בכוחם לעתים להביא את האדם לידי התנשאות "כוחי ועוצם ידי" עד כדי כפירה בה', ולכן "יברכך ה'" זה לא מספיק וצריך גם "וישמרך".

סיון תשע"ב

מערכת עלון "לעם שמים"
lshamaim@gmail.com

הוצאה לאור:
הגרעין התורני-הברתי יבנה

לתרומות ניתן ליצור קשר
או להפקיד ימירות בחשבון הבנק:
מספר חשבון: 32114/38 939

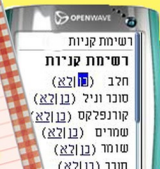
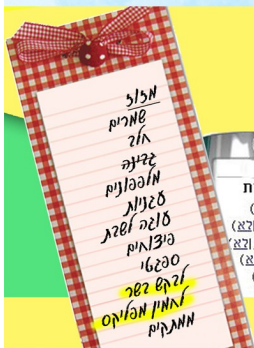
העלון מוקדש לרפואת חברנו: ישראל פרוי רפאל בן מרים

כף משפחה, ורשימת הקניות של...

מלול

סופר שיש בו הכל

סופר מזוז רח' הדרור 25 08-9436688 בייבי מזוז רח' שבזי 08-9436945

מאיזו משפחה בא כל אחד מהלוויים?

מצא

5

הבדלים

"ביום השני הקריב נתנאל בן צוער"

אומר על כך

ר' שמחה בונים מפשיסחא:
 "חזרת התורה על כל קרבן-
 הקרבן של כל נשיא ונשיא
 באה להדגיש לנו שכל אחד
 הביא את קורבנו מרצונו
 העצמי ולא כדי לחקות את
 מעשי חברו"

לפעמים, כולנו עושים את
 אותו דבר, את אותו מעשה,
 אותה פעולה, רק צריך
 לזכור את הנקודה הפנימית
 -העצמית שלנו בדבר, ולא
 רק לעשות כי כולם עושים..

שבת שלום!

מאת: רחלי דעודש

חכמת נשים

בניין שלם

מסויימות (הקשורות בעיקר ליון וענייני טומאה) בכדי לעלות לדרגת קודש גבוהה יותר, הנזיר היחיד, במעשהו הפרטי משפיע על כל עם ישראל ומעלה איתו את כל האומה, זהו מעשה של יחידים ואין זו דרך הנהגה לציבור אך אלו המסוגלים לכך משפיעים ומוסיפים קדושה וטהרה לעם ישראל.

תוספת וחיזוק לעניין הנזיר אנו מוצאים בהפטרה, מלאך המתגלה בדמות אדם לאשת מנוח העקרה ומבשר לה שהיא נושאת בן ברחמה אשר יושיע את ישראל מפני הפלישתים, והוא מוסיף שעליה לנהוג בדיני נזירות: "כי נזיר אלוקים יהי הנער מן הבטן והוא יכו להושיע את ישראל מיד פלישתים... ותלד האישה בן ותקרא את שמו שמשון... ותחל רוח ה' לפעמו" שוב אנו רואים מעשה יחיד המשפיע ישירות על כלל ישראל.

כך גם בחיינו, אנו בוחרים בחירות שונות מתוך מציאויות חיים שונות ומורכבות ועלינו לשים ליבנו לכך שכל מעשה שלנו מתוך ש"כל ישראל ערבים זה לזה" משפיע על כל אומה כולה לטוב ולמוטב.

בימים אלו בהם החדשות מוצפות ברע, נוסיף אנו טוב במעשינו, נרומם עצמנו יותר על מנת שנוכל להעלות את כל עם ישראל כולו.

שנזכה לראות בבניית בתים קדושים, טהורים, יציבים ומלאי אהבה אמיתית וכן בחיזוק כל בתי ישראל הקיימים לבניין שלם של כלל ישראל ונתברך תוך כך בברכת ה' עלינו "ואני אברכם".

מונחות שתי מצוות שלכאורה אינן קשורות באופן ישיר לכל העיסוק במשכן, מצוות סוטה ונזיר.

ישנה אישה הבוחרת להתייחד עם גבר שאינו בעלה ולא ידוע האם נטמאה או לא. כאן אנו נחשפים לשרשרת אירועים הנעשים עימה, דבר המעורר לכל הקורא חוסר נעימות..

יש פה אישיות יחידה הבוחרת "לסטות" מהדרך ולעבור על איסור עריות שהוא כה חמור. אישה זו שוברת אמון כה בסיסי ביציבות המשפחה אך לא זאת בלבד שהיא הורסת את עצמה ומשפחתה, אלא היא גם פוגמת ביסוד המשפחה בעם ישראל. שהרי כל זוג הנישא מוסיף לבנייתה של ירושלים השלימה ובמעשה זה היא מחריבה את הבניין!.

אומר הרב קוק: "כל בגידה בקדושת המשפחה כשהמשפחה היא קבועה כבר במטבעת קדושתה ע"י קדושים גמורים, הרי יש בזה משום קלקול יסוד הקודש שהוא מקור הרוח לחיי טוהר וצדק בעולם",

ועליו מוסיף הרצ"ה: "שבפרשת סוטה מדובר אמנם בסדרים משפחתיים פרטיים אבל עניינם הוא המשך הדורות בישראל".

בצמוד לעניין סוטה מופיעה לנו פרשת נזיר, מתוך השלילה הגדולה – "סור מרע" מופיע ה"עשה טוב". ישנם יחידים הלוקחים על עצמם הרחקות

לא זאת בלבד שהיא הורסת את עצמה ומשפחתה, אלא היא גם פוגמת ביסוד המשפחה בעם ישראל.

שהרי כל זוג הנישא מוסיף לבנייתה של ירושלים השלימה

תחרותיות או שיתוף פעולה?

הייתה שייכת, ובני המשפחה מקבלים הזדמנות נוספת להצלחה כלכלית. אין כאן קומוניזם, הגורס שאמצעי הייצור שייכים לכולם; אין כאן אפילו הקפדה על חלוקה שוויונית של אמצעי הייצור באורח רציף. ההלכה הכירה בכך שתחרות חופשית חיונית על מנת להבטיח מצב של רווחה. אך ההלכה מגבילה את התחרות החופשית הזו. השפעתו של היובל אינה מצטמצמת רק לשנת היובל עצמה. לדין חזרת הקרקעות ביובל יש השפעה כלכלית גם במשך ארבעים ותשע השנים האחרות: ברור שהמסחר בקרקעות הושפע מכך שקרקעות נמכרות לכל היותר לחמישים שנה. ברור גם שלעשירים הייתה מוטיבציה פחותה להצליח מבחינה כלכלית, כאשר הנכסים המוצלחים ביותר שיכלו לקנות - קרקעות - לא יעמדו לרשותם לאורך זמן. ההלכה מוכנה לשלם את המחיר הכלכלי הזה. אין ספק שניתן ללמוד מכאן על מגמתה הערכית של התורה, אשר ככלל מקבלת את התחרות החופשית כאמצעי מוביל מבחינה כלכלית, אך דואגת לתקן את נזקיה אחת לתקופה מסוימת. מצוות יובל ושמיטת כספים אינן דומות למצוות צדקה. אין כאן נדבה פרטית של אדם אחד לאדם שני, אלא מערכת ציבורית כללית ואחידה. מערכת כזו גם מקיפה יותר, וגם חוסכת לעני את חרפת החיזור על הפתחים.

אז ראינו שיש חסרון גדול בתחרותיות. אך איך משלימים את היתרונות הגדולים שהיא מקנה לעולם? שאפתנות, הישגיות, שכלול ופיתוח העולם? כיצד עולמנו כן אמור להשתכלל על פי תורה? מסביר זאת הרב חגי לונדין במאמר על תחרותיות הספורט: "עצם עידוד מוסד התחרותיות הוא כיוון חינוכי שלילי. המתחקה אחרי שורשיו של הספורט התחרותי, יודע כי מקורו בתרבויות אליליות כדוגמת יוון. האדם האלילי, בעל התפיסה הפיורדית, תופס את המציאות כזירת מאבק בין כוחות ואלים הנלחמים זה בזה. בהתאם לכך מתמסד בתרבות האלילית דפוס חיים המתייחס לחיי היומיום כמלחמת קיום בו 'החזק שורד' -

ותחרויות הספורט הינן המשך ישיר של אותו קו מחשבה. היהדות לעומת זאת, אמונה על התפיסה האחדותית, הרואה את המציאות כיחידה אורגאנית אחת. המציאות, אליבא דהיהדות, איננה אוסף של פרטים הסותרים זה את זה אלא יצירת כפיו של אלוהים ובהתאם לכך - הצלחתו של פרט אחד מועילה לכלל כולו, וכישלונו של האחד יוצר חיסרון בכלל כולו. חז"ל מתבטאים כי "אין אדם נוגע במוכן לחבר... אפילו כמלא נימא" (יומא לה, ב). היינו, מצד המבט האמוני הצלחתו של אדם איננה באה על חשבון השני אלא מאת הבורא, המעניק לכל אחד את המגיע לו - ויצירת תרבות המטפחת תחרותיות (בכל התחומים) משדרת מטבע הדברים מסר הפוך מכך. ניתן לעיתים להשתמש במתודה התחרותית על מנת לאתגר את האדם, בבחינת 'קנאת סופרים תרבה חכמה'; אולם העצמת האקט התחרותי והתניית תחושת ההצלחה דווקא בניצחון על האחר - איננה דרך חינוכית ראויה.

כדי להתאוורר קצת בחג, ישבנו לנו שישה חברים מסביב לשולחן עץ רעוע ושחקנו במשחקי קופסא. לאחר שהפסדנו פעמיים במשחק הראשון, עברנו לשחק במשחק השני (שבו אישית הפסדתי גם פעמיים). אחרי המשחק השני קיבלתי מין הרגשה רעה כזו שלא יכולתי להסביר (לא, זה לא בגלל שהפסדתי במשחק). החלטתי להתחקות אחרי הגורם לבעיה. מדוע נהייתי במשחק הראשון ובשני לא? ואז הבנתי! במשחק הראשון הפסדנו - זאת אומרת - כל המשתתפים הפסידו במשחק. איך זה יכול להיות? פשוט. במשחק הראשון, כל המשתתפים נדרשו לשתף פעולה יחדיו כדי לנצח ואילו בשני היינו צריכים להילחם ראש בראש כדי שרק אחד מאיתנו ינצח לבסוף. זה גרם לי לתהות - האם תחרותיות היא חיובית? האם התורה מעודדת תחרות?

בתשובה לשאלה הראשונה הבאתי לפניכם תקציר של מחקר שפורסם באתר של "דה מרקור": "אחת הטכניקות המוכרות והוותיקות להנעת עובדים היא הכרזה על תחרות פנים ארגונית. עוד מהצבא אנחנו יודעים שאין טוב מקצת גאוות יחידה, ואיך מייצרים אותה ללא יצירת חיכוך (יש שיגידו שיסו) של חלק אחד מן הארגון, במשנהו. כך מכריזים בבוקר בהיר אנשי מחלקת משאבי האנוש על הכללים (מי ימכור הכי הרבה, מי יזכה בציון גבוה בשירות הלקוחות וכד'), מספרים על הפרסים הנאים, ממתינים לזוכים, ובתום פרק זמן שנקבע מראש מתפרסמות התוצאות. לעתים עולות התחרויות האלה כסף רב לארגון, אך האם מדובר בתהליך אפקטיבי?

קרן רובין גופמן הזמינה למעבדה בטכניון 112 נבדקים, חציים גברים וחציים נשים, כולם סטודנטים בגילי 28-22. בקבוצה אחת נבחן שיתוף הפעולה בפתרון מבחן הפסיכומטרי שניתן לצוותים ובשנייה נבחנה התחרותיות ביניהם (כאשר בזו התחרותית הייתה אפשרות להשתכר יותר). הממצאים היו מעניינים: רמת הביצוע של שתי קבוצות הנבדקים לא הייתה שונה, ובמלים אחרות, תנאי התחרות לא העלו את רמת הביצוע כמו שתנאי אי התחרות לא פגעו בה. הסיבה נעוצה כנראה באופן המטלה: "פתרון מבחן פסיכומטרי מהווה אתגר אמיתי לסטודנטים בטכניון", מסבירה החוקרת. "מדובר במטלה שנוגעת במקומות מאוד עמוקים כי הציון אומר לך משהו על עצמך, ולכן חשוב לך להצליח. האתגר נמצא בתוך המטלה ולכן המאמץ האישי היה גדול. תחרות חיצונית לא שינתה במקרה הזה, ולא נתנה מוטיבציה גדולה יותר להצליח."

אם רמת הביצוע לא השתנתה הרי שדברים אחרים, הרבה פחות נעימים, צצו ועלו על פני השטח. בקבוצה שבה נערכה תחרות המפסידים קינאו במנצחים. קנאה התגלתה גם בקבוצה הראשונה שבה הנבדקים לא ידעו בעצם ביצועיו של מי מבני הזוג היו טובים יותר. "ברגע שיש איזה שהוא סוג של תחרות, גם פנימית שלך מול עצמך, אנשים מתחילים לחשוש", אומרת רובין גופמן. "הקנאה עולה מיד גם אם לא ברור בדיוק במה מקנאים". למסקנת המחקר אומרת רובין גופמן, "הצורך הפסיכולוגי החזק הוא שייכות, התחרות מחדדת את היעדר השייכות, לכן כשאתה חושב איך לייצר מוטיבציה - תחרות היא לא הכלי הראשון."

אז כבר בהיבט המקצועי, תחרות היא לא מה שחשבנו. ומה יש לתורה להגיד בנושא? לפניכם קטע מתוך מאמר של הרב חיים נבון שפורסם באתר של מכללת הרצוג: "הסוציאליסטים הדגישו מאוד את הצורך בשוויון בשליטה באמצעי הייצור. בנקודה הזו אנו מוצאים גישה מהפכנית בתורה. התורה קבעה שפעם בחמישים שנה מתבצעת חלוקה מחדשת של אמצעי הייצור המרכזי, וכמעט היחיד, בתקופה ההיא - הקרקעות. מתבטאת כאן תפישה מהפכנית, הבאה למנוע השתקעות של דורות שלמים בעוני מנוול: כל חמישים שנה חוזרת הקרקע למשפחה שלה

שיעורים פרטיים

הדרך הנכונה להצלחה...
מתמטיקה - אנגלית
לכל הגילאים

- העברת שיעורים ע"י מורים מקצועיים
- עזרה בשיעורי בית
- הכנה מקיפה למבחנים
- מרתונים לבחינות בגרות
- יחס אישי והתקדמות מובטחת

אחריים נחיים

אם אתה באמת רוצה להצליח
התקשר/י אלי עכשיו:
רן: 054-2100442

א. כל מי שהוא עצמו 'משומר', כגון אשה שבעלה בעיר, שתי גיסות, כלה וחמותה, נחשב כ'שומר', ולכן מותר להתייחד עם שתי נשים כאשר אחת מהן בעלה בעיר [באופנים שהתבארו לעיל שמועיל היתר זה], אף שבעלה של השניה אינו בעיר. וכן מותר להתייחד עם שלש נשים, כאשר שתיים מתוכן הן גיסות, או כלה וחמותה. (חכמ"א קכו)

ב. כמו כן מותר להתייחד, כאשר במקום נמצא זוג נשוי, ולכן מותר לזוג נשוי לארח בביתם בחור ובחורה שאינם נשואים. (שם)

- בשאלות הנוגעות למעשה יש להתייעץ עם רב לאחר ליבון כל הפרטים הנוגעים לענין

שעת סיפור הקפה של החיים

קבוצת בוגרים שסיימה לפני עשור את הלימודים האקדמיים, החליטה להתכנס ולבקר את הפרופסור האהוב מהאוניברסיטה. מה שהתחיל כמפגש סימפטי ונוסטלגי, הפך מהר מאוד למפגן תלונות והבעת מתח מחיי העבודה, חיי הנישואים והחיים בכלל. הפרופסור ישב על כסאו והאזין בשקט לאורחיו הרוטנים. לפתע קם מכסאו ותוך שהציע להם קפה, מיהר להתחמק אל המטבח. הוא חזר כשבידיו קנקן גדול של קפה ומגש עליו כוסות שונות - חלקן היו פשוטות למראה וחלקן יקרות ונפלאות. חלקן היו עשויות מפורצלן, חלקן מפלסטיק, חלקן מזכוכית וחלקן מקריסטל.

חשבו על זה כך: החיים הם הקפה. ולעומת זאת, העבודה, הכסף והמעמד הם הכוסות, זו רק המעטפת, האמצעי להכיל את החיים. סוג הספל לא יכול לשנות את איכות הקפה, את איכות החיים. לעיתים, כאשר אנו מתמקדים בכוס, אנו לא מצליחים להנות מהקפה עצמו. אנו חושבים שהספלים מעשירים את חוויית השתייה, אבל בסופו של דבר, אם הקפה לא טעים, שום ספל, יקר ונפלא ככל שיהיה, לא ישפר את טעמו.

אלוהים מבשל את הקפה, לא את הספלים... אז תהנו מהקפה שלכם!

לאנשים המאושרים ביותר אין בהכרח את הטוב ביותר, אבל הם מוציאים ממה שיש להם את הטוב ביותר. זו כל החוכמה - חיו בפשטות, חיו באהבה ובנדיבות. דברו בנועם ובהתחשבות והשאירו את השאר לאלוהים..."

הפרופסור הניח את מגש הכוסות וקנקן הקפה על השולחן ואמר לאורחים להתכבד בעצמם. כאשר כל אחד מהם אחז בידו כוס קפה, פנה אליהם הפרופסור ואמר:

"אם תשימו לב, כל הספלים היקרים והיפים למראה, נחטפו ראשונים ומה שנשאר על המגש זה הכוסות הפשוטות והזולות. כאשר זה נראה לכם נורמלי לחלוטין לבקש עבור עצמכם את הטוב ביותר, אתם לא מודעים לעובדה שזה מקור כל הבעיות והמתחים שלכם. היו בטוחים שצורת הספל אינה משנה את איכות הקפה - ברוב המקרים היא סתם

בית המדרש שלנו

פתוח כל יום

מיד אחרי תפילת ערבית

מצאו אותנו ...

בבית"כ 'אוהל משה' רח' הנשר 2

ליהונתן מנצור היקר!
מזל טוב לרגל החלקה!!

אוהבים גרעין 'לשם שמים'

למי יש יום הולדת?!

לנויה דשא שלנו!
ולסיון מזוז שלנו!
ולשיר מזוז שלנו!
ולמלאכי דשא שלנו!
ולנרית מזוז שלנו!
ומי רוצה לשמוח?
אנו אנו אנו!!
שיהיה הרבה במזל
אוהבים גרעין 'לשם שמים'

